

PATENTNI SPIS BR. 11387

Jovanović Lazar, kand. ing., Beograd, Jugoslavija,

Vatreno automatsko oružje.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 10940.

Prijava od 18 marta 1934.

Važi od 1 avgusta 1934.

Najduže vreme trajanja do 30 novembra 1948.

Delimično prienačenje stroja ovog oružja poboljšava njegovu konstrukciju, što je predstavljeno na 12 slika nacrtanih na jednom priloženom nacrtu gde:

- Fig. 1 pretstavlja uzdužni vertikalni presek oružja bez ucrtanog stroja za mitraljesku vatru,
- Fig. 2 pretstavlja uzdužni vertikalni presek oružja sa ucrtanim strojem za mitraljesku vatru i sa prikopčanom glavom kundaka,
- Fig. 3 pretstavlja projekciju kosnog preseka F-F i izgleda potiljka oružja sa pokretnim zadnjim nišanom,
- Fig. 4 pretstavlja delimični kosi presek A-A,
- Fig. 5 pretstavlja delimični presek B-B,
- Fig. 6 pretstavlja vertikalni presek C-C,
- Fig. 7 pretstavlja vertikalni presek D-D,
- Fig. 8 pretstavlja projekciju izgleda sa strane jednog dela oružja,
- Fig. 9 pretstavlja perspektivni izgled odbacača 33 mitraljeske vatre,
- Fig. 10 pretstavlja perspektivni izgled ukopčaća 52 mitraljeske vatre,
- Fig. 11 pretstavlja delimični vertikalni presek E-E zadržaća okvira 63,
- Fig. 12 pretstavlja projekciju izgleda sa strane glave kundaka 53.

Pored prvobitnih osobina ovog vatrenog oružja da dejstvuje automatskom pojedinačnom ili mitraljeskom vatrom, koja se postiže prikopčavanjem glave kundaka i prekretnom ručicom za ukopčavanje mitraljeskog stroja kako je to u osnovnom patentu br. 10940 izloženo, može biti korisno za primenjenu upotrebu da se sa samim pričvršćivanjem

glave kundaka automatski osposobljava oružje za pojedinačno ili mitraljesko dejstvo, što je u ovoj dopunskoj konstrukciji izvedeno na ovaj način.

U telu izbacaja 18 izveden je prorez e_7 , u koji ulazi zub r_1 odbacača 33, koga opruga k_2 priljubljuje u napred uz zapinjaču 22. Izbacaj svojim gibnjastim krakom e_1 pritiskuje na dole prednji deo zuba 52a ukopčaća 52, te na taj način, za slučaj da kundak nije prikopčan za oružje, zub 52c postavlja se iza zuba r_1 i protivstavlja njegovom mogućem pomeranju u nazad, čime se onemogućuje postavljanje zuba r_2 ispod potiskivača mitraljeske vatre 32.

Na telu usadnika 2 načinjeni su sa obe strane kružni žljebovi a_9 kao i valjkasti žljeb a_{10} (sl. 7 i 8). U žljebove a_9 ulaze odgovarajuća prstenasta rebra 53a glave kundaka. U glavi 53 smeštena je osovinica 56b zabravljujuće ručice 56, koju drži igla 57 pod pritiskom opruge 58. Osovinica 56b stanjena je sa jedne strane tako da dozvoljava naticanje kundakove glave na usadnik, a kada je ova poslednja postavljena u svom položaju, kao na Sl. 2, onda se ručica okrene i njena će osovinica zabraviti glavu 53 uzdižući jednovremeno preko zuba 52b ukopčać 52 (Sl. 49), čiji će se prednji zub 52c izdići i dozvoliti pomeranje u nazad odbacača 33. Na glavi 53 sa spoljne strane nalaze se rebra 53b koja opasuju vrat kundaka 54 i štite mu drvo da se ne rascepi.

Da bi sa više sigurnosti bio smešten okvir 26 u rukovatu, njegov je zadržać 63 izveden tako da ga prilikom upotrebe prsti

ruke obavijaju zbog čega okvir ne može nikako neočekivano ispasti. Zadržać 63 izradjen je od gibnjastog čelika, on svojim perom 63a u vidu lastinog repa ulazi u odgovarajući žljeb na rukovatu 2 a dugmetom 63b obezbeđuje se da ne isklizne iz svog položaja. Na gornjem delu zadržaća nalazi se zub 63c koji kroz otvor, načinjen na usadniku, ulazi u zarez na okviru 26 i tako ga učvrsti. Osim toga na zadržaću se nalaze dva povijena dugmeta 63d koji opasuju sa svake strane usadnik i služe za otkopčavanje i ispuštanje okvira (tačkasti položaj na sl. 2).

Da bi se gadjanje moglo precizno izvršiti na raznim daljnim odstojanjima potrebno je da se zadnji nišan visinski pomera a i lateralno radi suzbijanja skretanja po pravcu usleg derivacije zrna. U tu svrhu na potiljku zatvarača 3 načinjen je žljeb, po pravcu malo ukoso, u koji ulazi nišan 59. Na ovom se nalazi žljeb 59a, u koji ulazi zub 60a vodjice 60, koja se okreće oko svoje osovine 60c smeštene u telu zatvarača. Vodjica je opasana gajkom 61, koju opruga 62 priljubljuje uz nepokretni zub 21a. Na gajci se nalaze kružno postavljeni zarez 61a koji se natiču na nepokretni zub 21a za razna određena odstojanja.

Rad stroja za okidanje udarne igle pri jediničnoj automatskoj paljbi ostao je neizmenjen, t.j. pod pritiskom prsta na obaraču 23 njen. zub i_2 potiskom zuba h_2 pokrene zapinjaču 22 usled čega se njen zub h_1 othaci od udarne igle a krak i_3 dodje i nasloni se na zub r_1 koji je poduprt zubom 52c ukopčaća 52.

Pri mitraljeskoj vatri. kada je glava kundaka ukopčana na oružju, krak i_3 posle dodira zuba r_1 potisne ovog poslednjeg sa odbacačem 33 u nazad, pošto je zub 52c ukopčaća 52 sad izdignut, tako da će izdignuti gurač 32, po povratku zatvarača u svoj prednji krajnji položaj, udaren od strane krilaste ručice zadnjeg gurača 6, udarati u zub r_2 odbacača 33 usled čega će njegov krak r_3 uzdižući krak opruge k_2 osloboditi zapinjaču 22 njegovog pritiska usled čega će se ona otkopčati od udarne igle, čemu sleđuje automatsko opaljenje narednog metka.

Pomeranje zadnjeg nišana postiže se kada se najpre gajka gurne malo u pravcu osovine 60c a po tom okrene oko nje koliko je potrebno, potom će opruga 62 pri-

ljubiti i nataknuti gajku jednim njenim zarezom uz zub 21a.

Podrazumeva se da je moguće, ne izlazeći iz granica zamisli ovog pronalaska, izvršiti različite promene prema opisanom stroju.

Patentni zahtevi:

1. Vatreno automatsko oružje po patentnim zahtevima od 1 i 2 osnovnog patenta br. 10940 naznačeno je strojem koji automatski omogućuje pojedinačnu ili neprekidnu mitraljesku vatra čim se za oružje prikopča glava kundaka 53 čija ih zabrana ručica 56 sa zaravnjenom osovinom 56b međusobno pričvrsti a jednovremeno pritiskom u zub 52b ukopčaća 52 podigne njegov prednji krak 52c koji dozvoli potiskivanje u nazad odbacača 33 i njegovo podvodjenje pod guračem 32, usled čega se može izvesti prelaz sa pojedinačne na neprekidnu automatsku paljbu.

2. Vatreno automatsko oružje po patentnom zahtevu 1, naznačeno je kružnim žljebovima a_9 izvedenim sa obe strane na zadnjem delu usadnika u koje ulaze odgovarajuća rebra 53a glave kundaka, kao i valjkastim žljebom a_{10} u koji ulazi zabravna osovina 56b kundakove glave.

3. Vatreno automatsko oružje po patentnom zahtevu 1—2 naznačeno je glavom kundaka 53 koja se ukopčava sa usadnikom 2 pomoću kružnih bočnih rebara 53a i čija se ručica 56 sa zaravnjenom osovinom 56b zabavljuje sa usadnikom i služi za automatsko ukopčavanje stroja za neprekidnu automatsku vatra.

4. Vatreno automatsko oružje po patentnom zahtevu 1—3 naznačeno je gibnjastim zadržaćem okvira 63, koji vrhom 63c prodire i podupire umetnuti okvir u rukovatu. a čija povijena dugmeta sa obe strane usadnika omogućuju ručno izvlačenje zuba 63c iz okvira,

5. Vatreno automatsko oružje po patentnom zahtevu 1—4 naznačeno je zadnjim pokretnim nišanom čiju pločicu 59 uzljebljeno u telo oružja, uzdiže ili spušta, hodom u žljebu 52a; zub 60a vodjice 60 čija je osovina 60c smeštena u telu oružja i na koju je vodjicu navučena gajka 61, koju opruga 62 pritiskuje uz čvrsti zub 21a koji se nalazi na oružju.

